

saa i Virkeligheden ikke. Jeg er her ved et Punkt, som jeg tidligere under Behandlingen af Lovene af 1903 og 1908 har haft Lejlighed til at dvæle ved, idet vi fra den Side, jeg tilhører, har været betænkelige ved Bestemmelsen om, at disse Bidrag ikke skal paalignes den enkelte Sognemenighed, men samtlige Sognemenigheder under eet, da vi blandt andet har ment, at man der ved borttager en Drivkraft til Sparsommelighed.

Da nu disse Lovforslag i Virkeligheden vil have en meget stor økonomisk Rækkevidde og sikkert mange Steder vil medføre en betydelig forhøjet Ligning paa Sognebeboerne paa Grund af forhøjede Bidrag til Kirkerne, synes jeg, at man bør kræve, at den borgerlige Skatteligningsmyndighed faar en væsentlig Indflydelse. Vi vil derfor tillade os fra vor Side at anbefale, at man ikke nøjes med en Erklæring, der skal indhentes fra Kommunalbestyrelserne, som der staar i § 17, men at Kommunalbestyrelserne, der skal foretage Paaligningen, og som maa antages at være interesserede i, at denne Ligning ikke gaar ud over rimelige Grænser, paa Skatteborgernes Vegne faar en virkelig Myndighed, det vil sige, at deres Samtykke og ikke blot deres Erklæring skal indhentes. Det er noget lignende, vi krævede, den Gang Lovene af 1903 og 1908 om kirkelig Ligning var for, og efter at man dog i alt Fald delvis har imødekommet os paa Præstelønningsloven, hvor man i ikke ringe Grad har givet Kommunalbestyrelsen afgørende Myndighed og ikke blot Ret til Erklæring, vil jeg meget henstille, at Kommunalbestyrelserne ogsaa ved disse Loves Gennemførelse faar en afgørende Myndighed, saa længe vi har Folkekirken. En anden Sag er det, naar vi kommer over i frikirkelige Tilstande, naar Kirken bliver skilt fra Staten. Saa kommer vi ind i helt nye Tilstande, saa maa Kirkerne indrette sig ganske som de vil, thi saa vil de Bidrag, der skal ydes, blive en privat Sag, om jeg saa maa sige. Men saa længe det er en almindelig borgerlig Skat, som paalignes alle, mener jeg, at de almindelige borgerlige Skattemyndigheder bør have en afgørende Indflydelse derpaa.

Jeg tror ogsaa, at det er rigtigt, at de borgerlige Myndigheder faar et afgørende Ord ved Gennemførelsen af § 6, hvor det fastsættes, at Menighedsraadet efter Samraad med Tilsynet kan udfærdige en Vedtægt — der ganske vist skal stadfæstes af Overtilsynet —, hvorved der fastsættes Betaling for Kirkens eller det

til Kirken hørende Ligkapels Benyttelse ved Begravelser samt for Kirkens Rengøring, Opvarmning, Belysning, Udsmykning m. v. ved særskilte kirkelige Handlinger, gudelige Forsamlinger o. lign. saavel som for Orgelspil og Kor ved slige Lejligheder samt for Benyttelse af Kirkeklokkerne ved Begravelser og Bryllupper. I disse Vedtægter kunde man sætte Taksterne ret højt, og det vilde være ret ubehageligt for Befolkningen, særlig for den ubemidlede Del af den. Der kunde imidlertid foreligge en Fristelse til at sætte disse Takster ret højt bl. a. for at formindske de Skatter, der skal paalignes. Det maa nøje afvejes, hvad der i hvert enkelt Tilfælde vil være det heldigste, en Forhøjelse af Taksterne eller en stærkere Stigning af Kirkeligningen, og jeg tror, det vilde være rigtigt, at Kommunalbestyrelserne ogsaa der havde et Ord at sige. Det kan ikke nægtes, at Menighedsraadene ikke har vundet saa stor Tilslutning, heller ikke i de kirkelige Dele af Befolkningen, som mange havde ventet, og at Menighedsraadene adskillige Steder repræsenterer en meget ringe Del selv af den kirkelige Del af Befolkningen, og at det derfor ikke vil være rigtigt at give Menighedsraadene en alt for stor og afgørende Myndighed. Her, hvor det drejer sig om et Grænseomraade mellem Kirke og Stat og om Forhold, der kan medføre ret betydelige Skatteforhøjelser, tror jeg, at Kommunalbestyrelserne fremdeles, saa længe vi har en Folkekirke, saa længe Kirke og Stat er knyttede sammen, bør have det afgørende Ord.

Til disse Bemærkninger skal jeg paa nærværende Trin af Forhandlingerne indskrænke mig, idet jeg anbefaler Lovforslaget til meget grundig og nøjagtig Gennemgang i alle Enkeltheder i Udvalget og navnlig ogsaa anbefaler en grundig Under søgelse af disse Lovforslags økonomiske Rækkevidde.

Keiser-Nielsen: Som den ærede foregaaende Taler (Borgbjerg) maa jeg sige, at jeg ikke vil indlade mig paa en nærmere Gennemgang af de mange Enkelbestemmelser, der findes i disse to Lovforslag, idet jeg mener, at en saadan væsentligst hører hjemme under en eventuel Udvalgsbehandling. Det har heller ikke været muligt i den korte Tid, der har været siden Lovforslagets Fremsættelse, at komme saa vidt til Bunds i Enkelbestemmelserne, at man nu turde give sig til en almindelig Gennemgang af dem.